

ئارايشتى پرچى كەزىدار بۇ خانمان

چەندىن چەشنى ئارايشتى پرچ ھەن، ھەر چەشنىك بەلای كچانەۋە يەككىيان پەسندە و پر بە دلای خۇى دەيىت، ھەر بۇيە زۇربەى كچان و خانمان گرنكى بە جوانى پرچيان دەدەن، چونكە دەتوانن لە رۇژىكدا بۇ چەند جارنك شىۋەى تەسرىحەى بگۇرون

و ئارايشتىكى دىكە بىكەن. تەسرىحەى كەزى، جۇرىكە لەوانەى كە زۇربەى كچان ھەزى پىدەكەن. زۇربەى ئافرەتائىش لە كۇنەۋە تا ھەنوكە پرچيان بە كەزى دەپازىننەۋە، ئەۋەتا ئىستاش ئەۋ مۇدەيە لەلای زۇربەى كچان باۋە، تەننەت بۇ كاتى چۈنە دەۋام و زەماۋەندىش پرچيان كەزى دەكەن، ئەۋ وئانەش كۇمەلە ھەنگاۋىكە بۇ ئارايشتىكرەنى پرچ تا كەزىدار بىت و بە كەزى برازىتتەۋە، ھەر يەكەيان چەند ھەنگاۋىكەن و كچانىش دەتوانن ھەنگاۋ بە ھەنگاۋى وئەنەكان پرچى خۇيان تەسرىحە بىكەن، تا ئەۋانىش پرچيان كەزىدار بىت.

چۈن جوانىت لە سەرماۋسۇل دەپارىزى؟

ۋەزى سەرما و سۇل كارىگەرى دەكاتە سەر جوانىي خانمان و زۇربەى جار جوانىيان دەشىۋىتت. زۇربەى ئەۋ گرتانەى كە خانمان توۋشى كىشە دەكات، زىاتر بەھۇى سەرماۋىونە، ئەۋانەى خوارەۋەش چەند گرتىكەن كە لە ۋەزى سەرماۋا بەرەۋروۋى ئافرەتائەۋە دىيىتەۋە.

- قلىشت و شەقبونى لىۋ: بەھۇى نزمبونەۋەى پلەى گەرما، جارى وايە دەگاتە رادىيەك پىستى لىۋ دەقلىشىت و ھەندى جارىش لىۋ شەق دەبات، چارەسەرىش بۇ ئەۋ گرتە، بەكارھىتائى كرىمى پارىزى لىۋە لە سەرما.
- وشكېونى پىستى دەست: لەبەر ئەۋەى دەستەكانت ھەردەم بەدەرەۋەن، لەۋ كاتەشدا رەنگە دەستت بشۇى، يان لە شوئىكى ساردا دانىشىت، بۇيە واپاشە دەستت بە سابون نەشۇت، چونكە سابون ماددەى كىمىۋى تىدايە و دەيىتە ھۇى تىكچونى پىستى دەست.

- رۇژانە برىكى زۇر ئاۋ بخۇدە تا پىستت لە وشكېون پارىزىت، پىۋىستە ھەردەم پىستت لە وشكېون دوور دەيىت.
- كاتىك لە شوئىكى گەرم دەچىتە شوئىكى سارد، ھەۋلىدە دەم و چاۋت داپۇشىت، تا بەرەنگارى ساردى نەيىتەۋە و پىستت پارىزراۋ بىت.

- لە كاتى دەرچون و چۈنە سەر كار، سەرەتا كرىمى تەركردنى لىۋ بەكارھىتە، تا لىۋت لە وشكېون بە دوور بىت، ئەۋەش باشتىن چارەسەرە لەۋەى كە پىستت دوۋچارى وشكېون و سەرما بىيىتەۋە.

مىلىچى جوان و بەسوود

بەرەۋەر ۋەرزى سەرما سۆلە رىنگەمان گرتەبەر،
ئىدى دىيى لە مەودوا گىنگى تايىبەت بە جلوبەرگ
ۋ كەرەستە ۋ ماكياز ۋ كەلپەلەكانمان بدىين، چونكە
لە گەل گۆرانی كەش ۋ ھەوادا، دىيى خانمان وریای ئەو
لایەنەنەى سەرەوە بن كە باسماں كىرد، تا بتوانن خۇیان لە گەل
ۋەرزى تازەدا بگۆنچىن.

زۆرىبى كچان ھەز بە ۋەرزى سەرما سۆل ۋ باران دەكەن، بەلام
لە ھەمان كاتىش ئەو ساردىيە زىيانان پىدەگەيەنەت، چونكە ھەر
سەرمايە خانمان ۋ كچان تووشى ئەخۇشى ۋ وشكبوونى پىست ۋ
تەنگدانى ماكياز دەكات، بۆ ھەر گىفتىكىش چارەسەرى دۆزراۋەتەو
كە ھەم بۆ لایەنى تەندروستى باشە، ھەمىش ۋەك نامرازىكى
جوانكارى بەكار دەھىتەت. بۆ پاراستنى مل ۋ بەرۆكت لە ۋەرزى
سەرما ۋ ھەواى سارد، ۋا باشە مىلىچى لە مل بىكەى، كە جگە
لەوەى سوودى ھەيە بۆ خۆ پاراستن لە سەرما، ھەرۋەھا مۆدەيەكى
جوانىشە تا بەسەر مل ۋ شانەوہ نازى پىۋە بىكەى، مىلىچى چەندىن
جۆرى ھەيە كە جىاۋازە لە شىۋە ۋ نەخش ۋ ستايلدا، بەلام مەرچە
كە بزانى چ جۆرە رەنگىكى مىلىچى ھەلدەبىزىرى ۋ لە گەل جەكانت
ھاۋرەنگىيان دەكەى.

گۆرەپانى نۆدەولەتى ئ

ئەسپ و ئەسپسوارى لى ناۋ فەرھەنگ رەسەنايەتى كوردىدا جىڭگەبەكى تايىبەتى ھەيە، چۈنكى لى سەرھەتاي شارستانىيەتەۋە ئەسپى بەكارھېتائەۋە ئەسپسوارى كىردوۋە، ئەۋەى ئىستاش دەيىنرئ لى تەۋاۋى جىھاندا ئەسپ گىرنگىيەكى تايىبەتى پىدەدرىت و سەدان گۆرەپانى نۆدەولەتى بۇ ئەسپسوارى تەرخان كراۋە، پىشسېركى و ركاربەرى جۇراۋجۇرىش لىسەر باشتىن و جۋانتىن ئەسپ دەكرئ. ئەسپسوارى تەنھا يارى نىيە، بەلكو نارەزوۋى زۇر كەسە كە دەيانەۋىت فىزى ئەسپسوارى بن و لى ناۋ باخ و كىلگەكانىشىان ئەسپ بەخىتو دەكەن.

ئەۋەى دەيىنن چەندىن جۋولە رايىنانى تايىبەتە بە ھىزى تايىبەتى ۋلاتى چىن، ئەۋەى جىڭگەى سەيرە ئەۋەيە كە رايىنانى وايان پىدەكرىت جىڭگەى سەرسامىيە، ئەۋە رايىنانانەش بۇ ئەۋەيە كە سەرباز توند و تۇل بىت. لى بەكىك لى ۋىنەكاندا ۋادىارە، كە لى ناۋ سەرما و سۆلەدا، ناۋى تەزىۋى سارد بە سەربازەكاندا دەكەن، لى ۋىنەيەكى دىكەشدا كە دەبە لى كاتى لىنخورىنى مۇتۇرسكىلدا، يەكىكىان تايەى مۇتۇرسكىلە كە لىبكاتەۋە و

جالجالتوكە زىرەكتىن ئەندازىارى نەخشەيە

تۇرى جالجالتوكە، ئەۋ تۇرە بچووك و سەيرەيە ئەگەر بە ۋردى سەيرى بىكەى، سەرمەست دەيىت و لەۋەى چۇن ئەۋ تۇرە بچووكە بەم شىۋە ئەندازىبى و رىكخراۋىيە لەلەيەن ئەۋ گىاندارە بچووكە دروست كراۋە. (ئەرگەبۇب) ئەۋ جۇرە جالجالتوكەيە، كە جۋانتىن نەخش و نىگار لەسەر تۇرى خانۋى و مالىە بچووكەكەى خۇيدا نىشان دەدات و دروست دەكات، ئەۋ تۇرە بچووكە جىگە لەۋەى شوئىننەكە بۇ ھەۋانەۋە و پشۋو، ھەرۋەھا ھەستىارىنكى بەھىزە بۇ دەنگە دەنگى ھەر گىاندارىنكى دىكە كە نىزىكى تۇرەكە بىكەۋىت، تەننەت زانايان دەلئىن : جالجالتوكە ئەندازىارىنكى بە تەۋانايە لى بۋارى نەخش و يەكسانى و بارستايى لى دروست كىردن و جىگىركىردنى تۇرىنكى ئاۋا بچووك و بەھىز، ۋىزاي ئەۋەى تۇرى جالجالتوكە، تەلەيەكى بەھىزە بۇ ئەۋ گىاندارانەى نىزىك تۇرەكەى دەبن و پىۋە دەبن و دۋاترىش دەمرن.

راھىنانىكى سەيرى سەربازى لى ۋلاتى چىن!

(نانسى) یش فيره شۆرت بوو

خانمە گۇرانييىزى لويتانى (نانسى عەجرەم) لە بەرنامى (عەرەب تايىدۆل) دا، ھەر جارو بە جايك دەردەكەوت، كە لە پىشودا ھېچ جايكى وى لەبەر نەكردو، لەوى ئەم جاريمان را دەرکەوت، وەك دەگوتىت، نانسى خۆى لە ئابروچوون و جلى نىمچە رووت دەپارتىت، بەلام لە يەككە لە ئەلقەكانى ئەمجارماندا كە لە شارى دويەى ئىماراتى پەخشكرا، نانسى عەجرەم بە شۆرتىكى رەش بەشدارى پىروگرامى كرد، ئەوى سەيرە ئەويە كە نانسى يەكەمجارە بەم جۆرە جەلە بچىتە نۆر خەلك و لە بەرنامىدەكى راستەوخۇدا بەشدار يىت، ئەو شۆرتەى نانسى بوو جىگەى پىرسى خەلك، كە ئايا نانسى بە پۇشىنى جلى نىمچە رووت، دىھويى زياتر خۆى دەريخات؟ ئەوش پىرسيارىكە لە داھاتودا وەلامى دەپىت.

ئەسپسوارى ئە كوردستان

لە كوردستان رەنگە بە شىۋىيەكى زۆر گىنگى بە ئەسپسوارى نەدرابىت، بەلام لە چەند سالى پىشوو چەند ھەولنىكى كەرتى تايەتمان بىنى كە لە رووبەر و گۆرەپانى بچووك ئەسپسوارى دەكەن و خەلك لەويۇە خۇيان فيرى ئەسپسوارى دەكرد، بەلام ئەو ھەولەى ئەمجارە كە برىتبيە لە دروستكردنى گۆرەپانى ئەسپسوارى نۆدەولەتى لە شارى ھەولتەر، دەپتە ھۆكارىكى كارىگەر بۇ بەرەپىشەردى ئەسپسوارى و گىنگىدان بەو وەرزىشە، ھەموو ئەو كەسانەش كە خولباى ئەسپسوارىن، دەتوانن لەو گۆرەپانە نۆدەولەتبيە خۇيان فيرى ئەسپسوارى بەكەن.

يەككى دىكە دابىت، تەنانت لە وئەيەكى دىكەدا واديارە كە لەناو شوئىتىكى بە فردا بە سەر پىشتى ئافرەتان دەكەون، تا خۇيان لەگەل سەرمادا بگونجىن، ئەوى سەيرە لە كاتى رايئاناشدا نايىت ئاو بخۆنەو، ھەر بۇيە يەككە لە سەربازە كچەكان، ئاوى سەر زەوى دەخواتەو، ئەمەش قورسىترىن رايئانى سەربازى ئەو ولائەيە، كە لە ھېچ ولائىكدا ئەو جۆرە رايئانە توند و قورسە نەبىنراو.

گولەگەنەم ۸/۲۳ - ۹/۲۲

ھېچ نامزۇگارىيەك فرامۇش مەكە كە ھارپچ، يان دۆستەكانت پىشكەشت دەكەن، تەندروسىت بىرە باشى دەچىت، پەيۋەننىيە سۆزدارىيەكەت سەرلەنۇچ دەپۋرۇتتە.

شېر ۷/۲۳ - ۸/۲۲

ھەرچەنە مېشكەت بەزۇر شت چەنجالە، لەگەل تەمۇشدا بە بەشى خۇت رازى، بەلام ئەمەش ئەو ناگەيىتت كە ھېچ ترىيكت لە پاشەزۇرۇت نەيىت و چىدى ھەرلەكەكانت بەلاۋە بنىت.

قۇرۇن ۶/۲۱ - ۷/۲۲

ھەندىچ كەس لۇمەت دەكەن كە ھۇش و ژىرپىيەكى زۇرت نىيە و ئازايەتت كەمە، لەوانىيە كەمىك يىچ ئومىد يىت، بەلام ھەرلەيدى پىچەموانەي ئەمە بەسەلەيىتت، سەرگەرتەو دەيىت.

دوۋانە ۵/۲۱ - ۶/۲۰

ئەم ماۋىيە گۇرۇنكارىيەكان لە بەزۇرەندى تۇدا دەين، ماۋىيەكى بەسۋەدە بەبەرەم دەيىت، لە دۇمەراۋىكى خۇشەيىستى دور بەكە، ھەرلەيدى خۇشەيىشت لەناكار پىنەگات.

گا ۴/۲۰ - ۵/۲۰

بەشىۋىيەكى كىتەپ بىرەو گەشەسەندىكى فەرى دەپۇت، كەمىكىش ھەست بە مانئورەون دەكەيت، بەلام سۋەدى زۇر دەكەيت و لەبۋارى ئابورۇش كىشەكانت چارەسەر دەين.

كاۋر ۳/۲۱ - ۴/۱۹

بەپىكىنەن و خۇشى پىشۋارى لەم مانگە دەكەيت، ھەست بە نارامى و خۇشەيىستى دەكەي، بەلام پىرەستە دورىكەيىتە لە ئەخۇشى دۇبىسى، ئەگىنا خۇشەيىكەت زۇر ناخاپەنت.

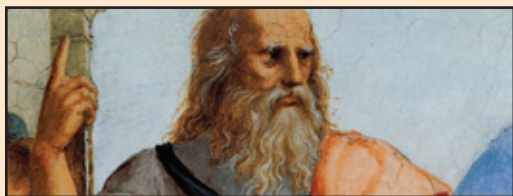
يەكەنە لە تابلۇ نايابەكانسى (لۇرد فرىدريك لايتۇن) دە، كە ھونەركىشى بەرىتانيا بوو، لە سالى (۱۸۳۰) لە دايك بوو و لە سالى (۱۸۹۶) كۆچى كەردو، ئەو تابلۇيە بە ناۋى (ۋەرزى وانە)يە، كە تىيادا دايكىك كچەكەي فىرى مېوزىك ژەنن دەكات، وئەيەكى نايابە لە جوانىدا، دىمەنىكى ھىمەن و ناسكى ھەيە.

تابلۇ

وئەيەكى

بىرۇكەي ئەو كۆمەلەيە وئەيە كە ئامادەكراۋە، بۇ وئەيەكى كۆنى سالى پەنجاكان دەچىت، وئەكان برىتىن لە حالەتى ناۋازە، بۇ نمونە: وا ديارە كە كۆمەلەك كەس لەسەر شەقامىكدا راۋەستاۋن و

پەندە و وتە!

ئەفلاتون بۇ نەيىنى دەلەت: تىكەل بە كەسانىك مەبەن، كە ناتوان نەيىنى خۇشيان پىارۇن نەۋەكى تۇش!

